

Udskriftsdato: 13. juni 2025 (Historisk)

## Uddrag af bekendtgørelse af lov om rettens pleje

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: N/A

# Uddrag af bekendtgørelse af lov om rettens pleje

## §§ 1-40. (Udelades)

### Kapitel 3 a

#### *Aktindsigt*

**§ 41.** Enhver har ret til aktindsigt i domme og kendelser m.v. efter reglerne i §§ 41 a-41 c, 41 e og 41 g.

*Stk. 2.* Den, der uden at være part har en særlig interesse i en sag, har endvidere ret til aktindsigt efter reglerne i §§ 41 d og 41 e.

*Stk. 3.* Massemedier omfattet af medieansvarsloven har endvidere ret til aktindsigt efter reglen i § 41 f.

*Stk. 4.* § 255 a indeholder regler om parters aktindsigt i borgerlige sager.

*Stk. 5.* §§ 729 a-729 c indeholder regler om sigtedes aktindsigt i verserende straffesager. § 729 d indeholder regler om sigtedes aktindsigt i afsluttede straffesager.

**§ 41 a.** Enhver kan forlange at få adgang til at gennemse en doms konklusion, når anmodning herom fremsættes inden 1 uge efter dommens afsigelse.

**§ 41 b.** Enhver kan forlange at få udleveret kopi af domme og kendelser samt af beslutninger om sagsomkostninger i borgerlige sager.

*Stk. 2.* Retten til aktindsigt omfatter ikke

- 1) de i kapitel 42, 42 a, 42 b, 43, 43 a og 43 b omhandlede sager,
- 2) straffesager, der er endeligt afsluttet for mere end 1 år siden, medmindre aktindsigt søges til brug for videnskabelig forskning eller af redaktører og redaktionelle medarbejdere ved et massemedium til brug for journalistisk eller redaktionelt arbejde,
- 3) kendelser i straffesager, der ikke er endeligt afsluttet, medmindre aktindsigt søges af personer, der er omfattet af § 172, stk. 1, 2 eller 4, til brug for journalistisk eller redaktionelt arbejde,
- 4) forklaringer, der er afgivet i lukkede retsmøder, medmindre dørlukning alene er sket af hensyn til ro og orden i retslokalet, eller
- 5) forklaringer, der er omfattet af et referatforbud.

*Stk. 3.* Retten til aktindsigt kan begrænses, i det omfang

- 1) det er af væsentlig betydning for statens sikkerhed,
- 2) fortrolighed følger af EU-retlige eller folkeretlige forpligtelser el.lign.,
- 3) det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til forholdet til fremmede magter eller mellemfolkelige institutioner,
- 4) det af ganske særlige grunde er påkrævet af hensyn til forebyggelse, opklaring og forfølgning af lovovertrædelser eller
- 5) dommen eller kendelsen indeholder oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold eller virksomheders erhvervshemmeligheder og offentlighedens indsigt i retssager findes at burde vige for væsentlige hensyn til de pågældende, der ikke kan varetages ved anonymisering i medfør af § 41 e, stk. 4.

**§ 41 c.** Er der i en sag anvendt skriftlig forelæggelse eller procedure, jf. §§ 366, 387, 850, 878 og 930 a, har enhver ret til at få udleveret kopi heraf, når der er afsagt dom i sagen, medmindre dokumenterne er omfattet af et forbud mod offentlig gengivelse, jf. § 31 b.

*Stk. 2.* Undlades oplæsning af dokumenter, der indgår i hovedforhandlingen, jf. § 871, stk. 6, kan disse gennemses i retten den pågældende dag og en uge frem.

*Stk. 3.* Er der i en sag anvendt endelige påstandsdokumenter eller sammenfattende processkrifter, jf. § 357, stk. 1 og 2, har enhver ret til at få udleveret kopi heraf fra 2 arbejdsdage før hovedforhandlingens begyndelse.

*Stk. 4.* § 41 b, stk. 2 og 3, finder tilsvarende anvendelse.

**§ 41 d.** Den, der har en individuel, væsentlig interesse i et konkret retsspørgsmål, kan forlange at blive gjort bekendt med dokumenter, der vedrører en borgerlig sag eller en straffesag, herunder indførsler i retsbøgerne, i det omfang dokumenterne har betydning for vurderingen af det pågældende retsspørgsmål. Det samme gælder forurettede i straffesager eller, hvis forurettede er afgået ved døden, forurettedes nære pårørende. I straffesager gælder retten til aktindsigt først, når sagen er endeligt afsluttet.

*Stk. 2.* Retten til aktindsigt omfatter ikke fortrolige dokumenter, der alene er indgået i en retsmægling, jf. § 277, stk. 1.

*Stk. 3.* Retten til aktindsigt omfatter ikke interne dokumenter. Som interne dokumenter anses

- 1) dokumenter, der ikke er afgivet til udenforstående,
- 2) voteringsprotokoller og andre referater af rettens rådslagninger og afstemninger og
- 3) brevveksling mellem forskellige enheder inden for politiet og anklagemyndigheden.

*Stk. 4.* Dokumenter omfattet af stk. 3, der afgives til udenforstående, mister deres interne karakter, medmindre afgivelsen sker af retlige grunde, til forskningsmæssig brug eller af andre lignende grunde.

*Stk. 5.* Retten til aktindsigt kan begrænses, i det omfang

- 1) en part efter reglerne i denne lovs anden, tredje og fjerde bog har været afskåret fra at gøre sig bekendt med oplysninger i sagen,
- 2) det er af afgørende betydning for statens sikkerhed, medmindre ansøgerens interesse i at kunne benytte kendskab til sagens dokumenter til varetagelse af sit tarv taler imod,
- 3) fortrolighed følger af EU-retlige eller folkeretlige forpligtelser,
- 4) ansøgerens interesse i at kunne benytte kendskab til sagens dokumenter til varetagelse af sit tarv findes at burde vige for afgørende hensyn til forholdet til fremmede magter eller mellemfolkelige institutioner,
- 5) dokumentet indeholder oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold eller virksomheders erhvervshemmeligheder og ansøgerens interesse i at kunne benytte kendskab til sagens dokumenter til varetagelse af sit tarv findes at burde vige for væsentlige hensyn til de pågældende, der ikke kan varetages ved anonymisering i medfør af § 41 e, stk. 4, eller
- 6) ansøgerens interesse i at kunne benytte kendskab til en straffesags dokumenter til varetagelse af sit tarv findes at burde vige for hensynet til forebyggelse, opklaring og forfølgning af lovovertrædelser eller for særlige hensyn til beskyttelse af sigtede, tiltalte, vidner eller andre.

*Stk. 6.* Den myndighed, der behandler en anmodning om aktindsigt, afgør, om aktindsigt skal gives i form af gennemsyn eller udlevering af kopi, jf. dog 2. pkt. Efter anmodning udleveres der kopi af skriftlige dokumenter i borgerlige sager, medmindre hensyn som nævnt i stk. 5, nr. 2-5, taler herimod.

**§ 41 e.** Anmodning om aktindsigt efter §§ 41 a-41 d skal angive det dokument eller den sag, som den pågældende ønsker at blive gjort bekendt med. Anmodninger om aktindsigt i et større antal sager kan afslås, medmindre anmodningen er rimeligt begrundet, herunder når der søges aktindsigt til brug for videnskabelig forskning eller af redaktører og redaktionelle medarbejdere ved et massemedium til brug for journalistisk eller redaktionelt arbejde.

*Stk. 2.* Anmodning om aktindsigt efter §§ 41 a-41 c og anmodning om aktindsigt i borgerlige sager efter § 41 d indgives til retten. Rettens afgørelse, der efter anmodning træffes ved kendelse, kan påkæres efter reglerne i kapitel 37. Anmodning om aktindsigt i straffesager efter § 41 d indgives til politidirektøren. Politidirektørens afgørelse kan påklages til den overordnede anklagemyndighed efter reglerne i kapitel 10.

*Stk. 3.* Retten eller politidirektøren afgør snarest, om en anmodning om aktindsigt kan imødekommes. En anmodning om aktindsigt skal færdigbehandles inden 7 arbejdsdage efter modtagelsen, medmindre dette på grund af f.eks. sagens omfang eller kompleksitet undtagelsesvis ikke er muligt. Ansøgeren skal i givet fald underrettes om grunden til fristoverskridelsen og om, hvornår anmodningen kan forventes færdigbehandlet.

*Stk. 4.* Hvis dokumentet indeholder oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold eller virksomheders erhvervshemmeligheder, kan den myndighed, der behandler anmodningen om aktindsigt, bestemme, at dokumentet inden gennemsynet eller kopieringen anonymiseres, således at de pågældendes identitet ikke fremgår. I straffesager skal dokumentet inden gennemsynet eller kopieringen anonymiseres, således at medvirkende lægdommeres identitet ikke fremgår. I sager om overtrædelse af straffelovens § 210 og kapitel 24 om seksualforbrydelser skal dokumentet inden gennemsynet eller kopieringen anonymiseres, således at forurettedes identitet ikke fremgår.

*Stk. 5.* Personnummer er ikke omfattet af retten til aktindsigt.

**§ 41 f.** Efter anmodning giver retten personer, der er omfattet af § 172, stk. 1, 2 eller 4, adgang til at gennemse domme, der er afsagt inden for de seneste 4 uger. § 41 b, stk. 2, nr. 1 og 4, og stk. 3, samt § 41 e, stk. 2, 2. pkt., og stk. 4 og 5, finder tilsvarende anvendelse.

*Stk. 2.* Efter anmodning udleverer anklagemyndigheden kopi af anklageskrift eller retsmødebegæring til de i stk. 1 nævnte personer. § 41 b, stk. 3, nr. 1-3, og § 41 e, stk. 5, finder tilsvarende anvendelse. Dokumentet skal inden kopieringen anonymiseres, således at forurettedes eller vidners identitet ikke fremgår. Justitsministeren fastsætter regler om, i hvilken periode retten til aktindsigt gælder.

*Stk. 3.* Efter anmodning udlåner retten under hovedforhandlingen eller et retsmøde efter § 831 hjælpebilag og rids over gerningsstedet, som er udarbejdet af anklagemyndigheden og forsvaret, til de i stk. 1 nævnte personer, medmindre dokumentets karakter eller særlige hensyn til beskyttelse af sigtede, tiltalte, vidner eller andre taler herimod. § 41 b, stk. 3, nr. 1-3, og § 41 e, stk. 5, finder tilsvarende anvendelse.

*Stk. 4.* I borgerlige sager kan et eller flere af sagens dokumenter med parternes samtykke udlånes til de i stk. 1 nævnte personer under et retsmøde.

*Stk. 5.* Efter anmodning udleverer retten kopi af andre indførsler i retsbøgerne end domme og kendelser samt afskrifter som nævnt i § 713, stk. 3, til de i stk. 1 nævnte personer. Er retsmødet holdt helt eller delvis for lukkede døre, kan udlevering kun ske, hvis dørlukning alene er sket af hensyn til ro og orden i retslokalet. § 41 b, stk. 2, nr. 1 og 5, og stk. 3, samt § 41 e, stk. 1, 1. pkt., stk. 2, 2. pkt., og stk. 4 og 5, finder tilsvarende anvendelse.

*Stk. 6.* Dokumenter og kopier, der gives adgang til i medfør af stk. 1-5, må ikke være tilgængelige for andre end massemediets journalister og redaktionsmedarbejdere og må kun bruges til støtte for journalistisk og redaktionelt arbejde. Kopier af kendelser i straffesager, der udleveres til de i stk. 1 nævnte personer i medfør af § 41 b, må, indtil sagen er endeligt afsluttet, ikke være tilgængelige for andre end massemediets journalister og redaktionsmedarbejdere og må kun bruges til støtte for journalistisk og redaktionelt arbejde. Justitsministeren fastsætter regler om massemediers opbevaring af kopier. De i stk. 3 og 4 nævnte dokumenter skal tilbageleveres senest ved retsmødets afslutning.

*Stk. 7.* Overtrædelse af stk. 6, 1., 2. og 4. pkt., straffes med bøde. I forskrifter, der udfærdiges i medfør af stk. 6, 3. pkt., kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

**§ 41 g.** Enhver kan forlange at få udleveret kopi af et bødeforelæg, jf. § 832, som en juridisk person har vedtaget.

*Stk. 2.* Anmodning om aktindsigt efter stk. 1 skal

- 1) indeholde de oplysninger, som er nødvendige, for at den sag eller de dokumenter, der ønskes aktindsigt i, kan identificeres, og
- 2) angive det tema, sagen eller dokumentet vedrører.

*Stk. 3.* Behandlingen af en anmodning om aktindsigt efter stk. 1 kan, uanset at betingelserne i stk. 2 er opfyldt, afslås, i det omfang

- 1) behandlingen af anmodningen vil nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug eller
- 2) anmodningen må antages at skulle tjene et retsstridigt formål el.lign.

*Stk. 4.* § 41 b, stk. 3, og § 41 e, stk. 2, 3. og 4. pkt., og stk. 3 og 5, finder tilsvarende anvendelse.

**§ 41 h.** I forbindelse med behandlingen af en anmodning om aktindsigt skal det overvejes, om der kan gives aktindsigt i videre omfang end fastsat i §§ 41 a-41 g. Der kan gives aktindsigt i videre omfang, medmindre det vil være i strid med anden lovgivning, herunder regler om tavshedspligt og Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og regler i databeskyttelsesloven og lov om retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger.

*Stk. 2.* Retten kan bestemme, at en person uden for domstolene og den offentlige forvaltning har tavshedspligt med hensyn til fortrolige oplysninger, som retten videregiver til den pågældende uden at være forpligtet hertil. Straffelovens §§ 152 og 152 c-152 f finder tilsvarende anvendelse på overtrædelse af et sådant pålæg om tavshedspligt.

**§§ 42-255.** (Udelades)

**§ 255 a.** En part kan forlange at få adgang til dokumenter, der vedrører sagen, herunder indførsler i retsbøgerne, medmindre andet er bestemt.

*Stk. 2.* Retten til aktindsigt omfatter ikke interne dokumenter. Som interne dokumenter anses

- 1) dokumenter, der ikke er afgivet til udenforstående, og
- 2) voteringsprotokoller og andre referater af rettens rådslagninger og afstemninger.

*Stk. 3.* Dokumenter omfattet af stk. 2, der afgives til udenforstående, mister deres interne karakter, medmindre afgivelsen sker af retlige grunde, til forskningsmæssig brug eller af andre lignende grunde.

*Stk. 4.* Anmodning om aktindsigt indgives til den ret, der i øvrigt behandler eller har behandlet sagen. Rettens afgørelse, der efter anmodning træffes ved kendelse, kan påkæres efter reglerne i kapitel 37.

*Stk. 5.* Retten afgør snarest, om en anmodning om aktindsigt kan imødekommes. En anmodning om aktindsigt skal færdigbehandles inden 7 arbejdsdage efter modtagelsen, medmindre dette på grund af f.eks. sagens omfang eller kompleksitet undtagelsesvis ikke er muligt. Ansøgeren skal i givet fald underrettes om grunden til fristoverskridelsen og om, hvornår anmodningen kan forventes færdigbehandlet.

**§§ 256-729.** (Udelades)

**§ 729 a.** Sigtede er berettiget til at vælge en forsvarer, jf. § 730. Offentlig forsvarer beskikkes efter reglerne i §§ 731-735.

*Stk. 2.* Retten meddeler forsvareren kopi af indførsler i retsbøgerne vedrørende sagen. Forsvareren kan gøre sigtede bekendt med kopierne, medmindre andet følger af §§ 748 og 856. Retten kan pålægge forsvareren ikke at overlevere kopierne til sigtede eller andre, hvis det må befrygtes, at kopierne vil blive benyttet på retsstridig måde.

*Stk. 3.* Forsvareren har adgang til at gøre sig bekendt med det materiale, som politiet har tilvejebragt til brug for den sag, som sigtelsen angår. Forsvareren skal have udleveret kopi af materialet, i det omfang det uden ulempe kan kopieres. Forsvareren må ikke uden politiets samtykke overlevere det modtagne materiale til sigtede eller andre. Politiet giver samtykke, hvis det findes ubetænkeligt. Med hensyn til materiale, der er omfattet af § 871, stk. 1 og stk. 2, nr. 5, kan samtykke dog kun nægtes af de i stk. 4 nævnte grunde.

*Stk. 4.* Hvis det er nødvendigt af hensyn til fremmede magter, til statens sikkerhed, til sagens opklaring, til tredjemand, herunder til et vidnes sikkerhed, eller til efterforskningen af en anden verserende sag om en lovovertrædelse, som efter loven kan straffes med fængsel i 6 år eller derover, eller som udgør en

forsætlig overtrædelse af straffelovens kapitler 12 eller 13, kan politiet give forsvareren pålæg om ikke at videregive de oplysninger, som forsvareren har modtaget fra politiet. Pålægget kan udstrækkes, indtil tiltalte har afgivet forklaring under hovedforhandlingen.

**§ 729 b.** En sigtet uden forsvarer skal efter anmodning have adgang til hos politiet at gøre sig bekendt med indførsler i retsbøgerne vedrørende sagen, medmindre andet følger af §§ 748 og 856. Politiet udleverer efter anmodning kopi af indførslerne til sigtede, medmindre det må befrygtes, at kopierne vil blive benyttet på retsstridig måde.

*Stk. 2.* En sigtet uden forsvarer skal endvidere efter anmodning have adgang til at gøre sig bekendt med det materiale, som politiet har tilvejebragt til brug for den sag, som sigtelsen angår. Politiet kan dog afslå anmodningen af de i § 729 a, stk. 4, nævnte grunde. En begrænsning i sigtedes aktindsigt bortfalder senest inden hovedforhandlingen eller et retsmøde med henblik på sagens behandling i medfør af § 831 eller sagens afslutning ved tiltalefrafald. Politiet udleverer efter anmodning kopi af materialet til sigtede, hvis det findes ubetænkeligt. Med hensyn til materiale, der er omfattet af § 871, stk. 1 og stk. 2, nr. 5, kan udlevering dog kun nægtes af de i § 729 a, stk. 4, nævnte grunde.

**§ 729 c.** Retten kan efter anmodning fra politiet bestemme, at reglerne om forsvarerens og sigtedes ret til aktindsigt efter §§ 729 a og 729 b fraviges, hvis det er påkrævet af hensyn til

- 1) fremmede magter,
- 2) statens sikkerhed,
- 3) sagens opklaring,
- 4) tredjemands liv eller helbred,
- 5) efterforskning af en anden verserende sag om en lovovertrædelse, som efter loven kan straffes med fængsel i 6 år eller derover, eller som udgør en forsætlig overtrædelse af straffelovens kapitler 12 eller 13, eller
- 6) beskyttelse af fortrolige oplysninger om politiets efterforskningsmetoder.

*Stk. 2.* Afgørelse efter stk. 1 kan ikke træffes, hvis det giver anledning til væsentlige betænkeligheder for varetagelsen af sigtedes forsvar.

*Stk. 3.* Gør hensyn som nævnt i stk. 1 sig kun gældende for en del af materialet, skal forsvareren eller sigtede gøres bekendt med det øvrige indhold af materialet.

*Stk. 4.* Afgørelsen træffes ved kendelse. I kendelsen anføres de konkrete omstændigheder i sagen, der begrundet en fravigelse fra §§ 729 a og 729 b. Træffer retten afgørelse om, at fravigelsen skal gælde indtil videre, skal retten på ny vurdere fravigelsen, før hovedforhandlingen indledes. Træffer retten afgørelse om, at fravigelsen skal gælde i et nærmere fastsat tidsrum, kan afgørelsen forlænges ved senere kendelse. Rettens afgørelse kan kæres.

*Stk. 5.* Inden retten træffer afgørelse, skal der beskikkes en advokat for sigtede, og advokaten skal have lejlighed til at udtale sig. Advokaten beskikkes fra den særlige kreds af advokater, der er nævnt i stk. 6. Advokaten skal underrettes om alle retsmøder, der afholdes med henblik på at opnå rettens kendelse om fravigelse fra §§ 729 a og 729 b, og er berettiget til at overvære disse samt til at gøre sig bekendt med det materiale, som politiet har tilvejebragt til brug for den sag, som sigtelsen angår. § 785, stk. 1, 2.-5. pkt., og stk. 2, finder tilsvarende anvendelse.

*Stk. 6.* Justitsministeren antager for hver landsrets område et antal advokater, der kan beskikkes efter stk. 5. Justitsministeren fastsætter nærmere regler om de pågældende advokater, herunder om vagtordninger, om vederlag for at stå til rådighed og om sikkerhedsmæssige spørgsmål.

**§ 729 d.** Når sagen er endeligt afsluttet, kan den, der har været sigtet, forlange at blive gjort bekendt med dokumenter, der vedrører sagen, herunder indførsler i retsbøgerne, efter reglerne i denne paragraf.

*Stk. 2.* Retten til aktindsigt omfatter ikke interne dokumenter. Som interne dokumenter anses

- 1) dokumenter, der ikke er afgivet til udenforstående,

- 2) voteringsprotokoller og andre referater af rettens rådslagninger og afstemninger og
- 3) brevveksling mellem forskellige enheder inden for politiet og anklagemyndigheden.

*Stk. 3.* Dokumenter omfattet af stk. 2, der afgives til udenforstående, mister deres interne karakter, medmindre afgivelsen sker af retlige grunde, til forskningsmæssig brug eller af andre lignende grunde.

*Stk. 4.* Retten til aktindsigt kan begrænses, i det omfang

- 1) ansøgeren efter reglerne i denne lovs anden og fjerde bog har været afskåret fra at gøre sig bekendt med oplysninger i sagen,
- 2) det er af afgørende betydning for statens sikkerhed, medmindre ansøgerens interesse i at kunne benytte kendskab til sagens dokumenter til varetagelse af sit tarv taler imod,
- 3) fortrolighed følger af EU-retlige eller folkeretlige forpligtelser,
- 4) ansøgerens interesse i at kunne benytte kendskab til sagens dokumenter til varetagelse af sit tarv findes at burde vige for afgørende hensyn til forholdet til fremmede magter eller mellemfolkelige institutioner eller
- 5) ansøgerens interesse i at kunne benytte kendskab til sagens dokumenter til varetagelse af sit tarv findes at burde vige for hensynet til forebyggelse, opklaring og forfølgning af lovovertrædelser eller for særlige hensyn til beskyttelse af medsigtede, vidner eller andre.

*Stk. 5.* Anmodning om aktindsigt indgives til politidirektøren. Politidirektørens afgørelse kan påklages til den overordnede anklagemyndighed efter reglerne i kapitel 10.

*Stk. 6.* Politidirektøren afgør snarest, om en anmodning om aktindsigt kan imødekommes. En anmodning om aktindsigt skal færdigbehandles inden 7 arbejdsdage efter modtagelsen, medmindre dette på grund af f.eks. sagens omfang eller kompleksitet undtagelsesvis ikke er muligt. Ansøgeren skal i givet fald underrettes om grunden til fristoverskridelsen og om, hvornår anmodningen kan forventes færdigbehandlet.

*Stk. 7.* Politidirektøren afgør, om aktindsigt skal gives i form af gennemsyn eller udlevering af kopi.

*Stk. 8.* Personnummer er ikke omfattet af retten til aktindsigt.

**§§ 730-1043.** (Udelades)